

Extindere Deadline: **31 iulie 2014**

Apel la contribuții

FENOMENUL „ANIMAL“

Conferință națională organizată de
Societatea Română de Fenomenologie
în colaborare cu
Centrul de Studii Fenomenologice
Facultatea de Filozofie, Universitatea din București
(6–7 noiembrie 2014)

Keynote speaker: Florence Burgat

Cercetător la Arhivele Husserl din Paris (ENS)

Autor al: *Animal, mon prochain* (Odile Jacob, 1997), *Liberté et inquiétude de la vie animale* (Kimé, 2006), *Penser le comportement animal. Contribution à une critique du réductionnisme* (Quæ/MSH, 2010); *Une autre existence - La condition animale* (Albin Michel, 2012).

Începând cu Husserl, Heidegger și Merleau-Ponty, fenomenologia a abordat în diverse maniere problema animalității: anumite analize au încercat să explicitizeze „animalitatea“ pe care omul o împărtășește cu animalul – dimensiunea animată, vie și organică specifică atât ființei umane cât și ființei animale, ce se manifestă în registrul corporalității –, în timp ce altele s-au focalizat exclusiv asupra animalității animalului. Astfel, Husserl vorbește atât despre dimensiunea originară a instinctelor trupești, invocând un „apriori biologic“, sub categoria *Animalien* sau *Animalität*, dar elaborează totodată o serie de analize în care se focalizează asupra animalului ca atare, înțeles în diferența sa față de om. La rândul său, Heidegger dezvoltă în cursul său din 1929-1930 o complexă analiză a esenței animalității care, având în fundal analitica existențială din *Sein und Zeit*, se deschide către un dialog concret cu biologia vremii lui, ilustrată în speță de Jakob von Uexküll. Totodată, și Merleau-Ponty, în special în cursul său despre *Natură*, se raportează constant la cercetările de zoologie, etologie și psihologie animală, ilustrate de Adolf Portmann, Konrad Lorenz și Frederik Buytendijk. Mai aproape de noi, ultimele scrieri și cursuri ale lui Jacques Derrida aduc în prim-plan, de pe poziții extra-fenomenologice dar în constant dialog polemic cu fenomenologia, figura aporetică a animalului.

Totuși, nu poate fi contestat faptul că, în raport cu problematizarea contemporană a animalității, care angajează o serie de preocupări, nu doar de ordin filozofic, moral și juridic, ci și de ordin politic și economic, referitoare la statutul, drepturile și protecția animalelor, fenomenologia este situată într-un anumit decalaj. De aceea, ne putem întreba: poate fenomenologia să contribuie în vreun fel la o mai acută înțelegere a „fenomenului animal“, într-un fel care să fie relevant pentru această dezbatere interdisciplinară?

La această provocare își propune să răspundă colocviul Societății Române de Fenomenologie din acest an. Nu este așadar vorba doar de a aprofunda evoluția problemei animalității în fenomenologie, întrebându-ne care sunt princiialele mutații și diferențe de perspectivă ce apar în istoria fenomenologiei, atât în optica

transcendentală cât și cea ontologic-hermeneutică, atât în cea etic-alterologică cât și în cea deconstructivistă. Miza acestei conferințe este totodată aceea de a stimula o regândire a diferenței zoo-antropologice pornind de la acele structuri ce sunt esențiale în definirea acesteia, precum: *conștiința* (caracterul egotic, dimensiunea psihică-sufletească, percepția), *lumea* (lume animală și umană, *Welt/Umwelt*), *spațialitatea* (orientare, teritoriu, câmp de acțiune, cerc al dezinhibițiilor, spațializare animală/umană), *temporalitatea* (devenire și memorie, trecut retențional, anticipare, moarte, finitudine, temporalizare animală/umană), *intersubiectivitatea* (empatia, comunitatea om-animal, socialitatea interanimală, reciprocitatea), *corporalitatea* (trup/corp uman/animal, pulsiunea și instinctul, generativitatea).

Cei care doresc să participe sunt rugați să trimită până la data de **31 iulie 2014** un rezumat de aproximativ 500 de cuvinte la adresa cristian.ciocan@phenomenology.ro, cu mențiunea „Colocviu SRF 2014” în titlu, programul final al colocviului urmând să fie anunțat pe **31 august**.